

© Karen Opstelten

TENTOONSTELLING DE KERN VAN DE ZAAK

Tot de kern van de zaak komen is al een kunst op zich. En om dat zó te doen dat het op een juiste, positieve manier overkomt, is ook een kunst – vaak zelfs een nog grotere.

Deze opgave kregen onze kunstenaars voorgelegd. Laat maar zien wat jouw opvatting daarover is en hoe je dat in je werk uitdrukt. En hoe je straks de bezoeker van de tentoonstelling raakt...

Het veelzijdige resultaat is te zien in het werk van de aan *De Kern van de Zaak* deelnemende kunstenaars – van wie u op de volgende pagina's een portret vindt:

Yvonne Alting collages | **Eveline Braak** schilder | **Sonja Doevendans** schilder | **Dien Jorien Geertsma** keramist | **Bert Griepink** beeldhouwer | **Roland de Jong Orlando** beeldhouwer | **Esther Koeman** mixed media | **Bill Kunst** schilder | **Margje Kuypers** schilder | **Jawek Kwakman** digitale media | **Eveline Mooibroek** interdisciplinair | **Karin van Ommeren** beeldhouwer | **Ingerid Opstelten** objecten | **Ubaldo Sichi** schilder | **José van Tubergen** multidisciplinair | **Nicole Verhale** schilder

De tentoonstelling, die te zien is in onze huidige expositieruimte op de eerste etage van Kranenburgh, loopt t/m 29 oktober. Opening zondag 3 september 17:00 met medewerking van Pieter Rynja, musicus, componist en dichter – specialiteit de 20ste eeuw. Schreef o.a. de bundel *Overleven in kunst - gedichten en gedachten*.

KANTLIJN

Toevallig, op zoek naar informatie, stuiten wij op een artikel met de veelbelovende kop: "Waarom je van sommige kunst schatrijk wordt en van andere niet". In onze optiek een nogal cynisch betoog. De schrijver gaat namelijk van de volgende premisse uit: niet alleen de markt drukt uit hoeveel kunst waard is – ook subsidiegevers, kunstcritici en curatoren hebben daar een grote invloed op. En de markt volgt. Hoe komen subsidiegevers bijvoorbeeld tot hun beslissing en wat moet een kunstenaar daarvoor doen...? In het artikel volgen enkele tips om succesvol te zijn: beheers in de eerste plaats het geheime kunstjargon. En: breng met ingewikkelde theorieën en omslachtig kunstjargon je werk in de belangstelling. Immers, de praktijk leert dat kunst waardevol wordt door het verhaal dat erbij wordt verteld. Dat is dan ook een onmisbare factor bij de waardebeoordeling, namelijk dat er het geloof gegenereerd wordt dat deze kunst waardevol is. Die waarde neemt toe als mensen met aanzien in de kunstwereld – zoals de al genoemde museumdirecteuren, curatoren en kunstcritici – een positief waardeoordeel over de kunstenaar uitspreken.

Voor de kunstenaar zit er dus niets anders op dan uit het atelier te komen en te gaan netwerken om zoveel mogelijk invloedrijke mensen te ontmoeten. Daarbij helpt zeker als je met je kunst aansluit bij actuele thema's waardoor je laat zien dat jouw werk belangrijk is voor de tijd waarin we leven. Immers, de waarde van kunst heeft ook te maken met het feit dat het mogelijk aansluit bij de trend die op dat moment populair is. Want een instituut als bijvoorbeeld een museum wil altijd aansluiten bij het maatschappelijk debat. Zo zijn nu klimaatverandering, slavernij, post-kolonialisme of genderdebat dan ook juist DE thema's.

Ergo: bouw aan je netwerk en zorg dat je werk zichtbaar is. Heb je eenmaal naam gemaakt dan kun je lekker in je atelier aan het werk gaan en komen de mensen graag vanzelf op je af.

Het was filosoof Hans-Georg Gadamer die over kunst schreef:

Dankzij het schone lukt het op den duur zich de ware wereld opnieuw te herinneren.

En is dat dan niet de kern van de zaak...?

Yvonne Alting (yvonnealting.nl)

'In dit werk combineer ik niet alleen het verleden met het heden, maar ook de Oosterse cultuur met ons Delftsblauwe erfgoed. Zo ontstonden – vanuit met handgeschilderd aardewerk – afdrucken op papier, waarbij mijn "Japanse" inspiratie zichtbaar is. Het werk staat symbool voor het proces van loskomen van wat er al is op zoek naar ruimte voor vernieuwing.'

Goeie Mikkie! | digitale afdruk

Bert Griepink (bertgriepink.nl)

'De wereld is vol tegenstellingen – bizarre paradoxen die merkwaardig genoeg vaak naast elkaar bestaansrecht lijken te hebben. Tegenstrijdige situaties die tegelijkertijd plaatsvinden en die elkaars eigenaardigheden lijken te benadrukken, vormen het leidend motief in mijn werk en geef ik vorm in bronzen en recentelijk ook terra cotta beelden. Voor mijn schilderijen, meestal acryl, kies ik voor een andere benadering en laat me inspireren door de overweldigende natuur, zoals die bij mijn atelier in de Pyrénées Orientales.'

Ares, did you just assume my gender?
| brons

Margje Kuyper (margjekuyper.nl)

Tijdens de opening van een expositie in Galerie Bel-Etage in Amsterdam sprak schrijver Thomas Verbogt over haar: "Ze schildert bijna als een schrijver, als een dichter. We kijken ernaar, horen ergens in de verte heel zacht het bijna stille lied van verlangen dat Margje haar schilderijen laat zingen en hopen op iets dat niet voorbijgaat, iets troostrijks." En ja, dit schilderij – ook in de tentoonstelling – heeft ze geschilderd op Curaçao: drie rotsen die uit het water steken zoals het eiland zelf een rots is in de zee... *Santa Martha Baai* | acryl op doek

Ingerid Opstelten (ingeridopstelten.nl)

'Ingerid houdt ervan om met haar werk het publiek met een knipoog te benaderen. In deze tentoonstelling laat zij de bezoekers letterlijk naar een kunstwerk kijken waarbij de kunstenaar hen ook aan kijkt. Haar handen en oog vormen namelijk het kunstwerk.'

Het oog van de kunstenaar dus, die via haar kunst het publiek terug aankijkt.'

Eye see you 2 | muurobject

Eveline Braak (evelinebraak.nl)

'Het thema van deze expo inspireerde mij direct. In mijn werk kom ik namelijk graag tot de kern van de zaak: hoe kom ik met enkele lijnen en vlakken tot een spannende compositie? Het maken van portretten – gebaseerd op oude portretfoto's – is relatief nieuw in mijn werk. Hoe kernachtig kun je zijn, hoe lang blijft het herkenbaar als portret...? In mijn ervaring kun je hier met weinig middelen toe komen: potlood, enkele verfstreken op paneel, uitgeknipte verflijnen op karton en een compositie is samengesteld.'

Portret III | acryl, potlood op hardboard

Roland de Jong Orlando (dejongorlando.com)

'In 1992 schreef Eric Beets, hoofdredacteur kunstmagazine Palet, naar aanleiding van mijn solo-expositie in De Vest in Alkmaar over mijn werk: "Hij stileert zijn ervaringen bijna letterlijk tot op het bot." Na 31 jaar is dat nog steeds mijn uitgangspunt: tot de kern van de zaak komen. Om tot dergelijke pure beelden te komen ga ik uit van geometrische vormen en laat ik alle onnodige toevoegingen weg. In het creatieve proces zijn ritme, harmonie, symmetrie en constructie belangrijke aspecten voor mij.'

Inquadrato Nautilus | hout, acryl

Jawek Kwakman (jawekkwakman.com)

'De werken van Jawek Kwakman zijn een uitnodiging tot reflectie en verwondering. Ze nodigen de toeschouwer uit om diep in de betekenis van de tekst en de subtiliteiten van de afbeelding te duiken. Het is een ontdekkingsreis naar de complexiteit en de schoonheid van de menselijke verbeelding, versterkt door de grenzeloze mogelijkheden van Artificial Intelligence.' Einde citaat.

Cel explode | print op plexiglas

Ubaldo Sichi (ubaldo-sichi.nl)

'Om tot de kern te komen is de kunst van het weglaten belangrijk. Maar dan wel zonder het oog op de nuances kwijt te raken, want het zijn juist de nuances die het verschil maken om de poëzie erin te houden. In deze tentoonstelling zijn mijn beide werken op papier daar een goed voorbeeld van. Bijna alle kleuren zijn hier weggelaten maar er blijven genoeg nuances over om de ziel te doen bewegen.'

zonder titel | gemengde techniek,

Sonja Doevendans (sonjadoevendans.nl)

'De kern van de zaak verbeeld ik in mijn recente werk, dat – naast performance – voornamelijk bestaat uit schilderijen en tekeningen. Daarin zit alles gevangen in mijn tsunami / energie van kleur: alles smelt ineen op het schildersdoek: van mensenvormen, beweging en muziek tot strakke, architectonische vormen. De vloeibaarheid is wat ons met elkaar verbindt. Van die van ons eigen lichaam tot de kern van de aarde en het heelal. Dat breidt constant verder uit en wordt verbonden door dark matter, iets waar we nog weinig over weten maar dat ons wel verbindt...'

Pink Polar | olie op doek

Esther Koeman (estherkoeman.com)

'Een natuurlijk fenomeen. Zonder besef van tijd kijkt iedereen naar elkaar. De een tikt. De rest volgt in stilte als een zwerm vogels, draaiend, kerend, de krachten bundelend. Samen spectaculair en minder kwetsbaar. Ironisch dat een andere natuurlijke houding dezelfde kwetsbaarheid juist tegenwerkt. Meninge verschillen. De (eigen) natuur raakt oververhit, afkoeling is noodzakelijk. In mijn werk staat verbondenheid en duurzaam materiaalgebruik centraal. Ik mix technieken en benader onderwerpen op een luchtige manier, soms met een knipoog.'

Koelstoel object, *TimeFlies* wandobjecten

Eveline Mooibroek (emooibroek.nl)

Het interdisciplinaire werk van Eveline gaat over onze waarneming, over de werking van zintuigen en over de schijn en de werkelijkheid. Over het gevoel niet helemaal gerust of thuis te zijn in de wereld die we hebben geschapen. Zij is geïnspireerd door de gecultiveerde en gemanipuleerde omgeving. In haar werk is het leven bevroren op een vervreemdende manier. We weten niet meteen wat we zien. Eveline maakt ongemakkelijke en soms ongerijmde kunst – een reflectie op de samenleving, op *la condition humaine*.

zonder titel | inkt op papier

José van Tubergen (josevan.nl)

'Op dit moment leven we in een wereld waarin klimaat en milieu een grote rol spelen. De kern van de zaak is: hoe lossen we dit op? Een vraag waar eenieder op zijn eigen manier mee omgaat. In dit werk laat ik zien hoe – in mijn ogen – de wereld er nu voorstaat.'

Dirty cloud | mixed media

Dien Jorien Geertsma (dinnz.nl)

'Alles rondom ons is voortdurend in beweging. Processen in de natuur zorgen op allerlei manieren – van bijna onzichtbare bewegingen tot onvoorstelbare oerkrachten – voor ware metamorfosen in het landschap. De mens maakt niet alleen deel uit van deze dynamiek, maar is ook een sturende factor. Niet altijd ten goede, zoals de gevolgen van klimaatverandering laten zien. Verbazend is echter de veerkracht van de natuur zelf. De kern hiervan is dat groei en verval altijd deel hebben uitgemaakt van het proces. Maar herstel, opleving en vernieuwing ook.'

Niets is. Iets is. | keramiek

Bill Kunst (billkunst.nl)

'Voor mij is de kern van de zaak mijn fascinatie voor het vierkant. Het vierkant dat betekenis geeft aan een plat vlak. Ik kijk terug naar het verleden in de kunstgeschiedenis – een opnieuw beleven van de beeldtaal verticaal en horizontaal – en gebruik de primaire kleuren rood, geel en blauw. De kern is dat alle beeldende middelen waarmee ik werk ook beeldelementen worden. Zowel de schilderhandeling zelf als ook het begin en het einde van de kwaststreek zijn opvallende beeldelementen geworden.'

Waar het om draait | acryl op doek

Karin van Ommeren (karinvanommeren.com)

'In deze tentoonstelling stel ik drie beelden tentoon die iets vertellen over het begrip *kern*: de kern waaruit iets groeit; de kern die beweegt; de kern die omhult wordt. Kleine beelden in zwart en blauw graniet, een steensoort waar ik het liefst mee werk. En die je ook dwingt om krachtige en eenvoudige beeldtaal te gebruiken. De vormgeving is teruggebracht tot het essentiële, ontdaan van al het overbodige. De kern van de zaak, want eenvoud is al ingewikkeld genoeg.'

De zwarte parel | graniet

Nicole Verhale (nicoleverhalle.nl)

'We ontvangen een (over)dosis aan informatie waarin we ontwaren dat wij van onze essentie aan het afdwalen zijn. Overconsumptie, overbevolking, overbevissen, overmatig landgebruik en oververhitting van onze aarde - om er maar even een paar te noemen. De kwintessens is: minderen en weer in balans komen. Dit vraagt om heldere, evenwichtige, maar ook diepzinnige schilderijen die ons inspireren. Een verwijzing naar planten en dieren, maar ook de mens. Balans is voor menselijk welzijn van groot belang.'

Koningskaars | eitempera op doek

ACTIVITEITEN LEDEN

(voor vermelding in deze rubriek: stuur je info aan de redactie)

- **Jan van der Haven, Joop Hollanders, Ger Vieggers** expo, de Coöperatie, Schoorl, bez. op afspraak 06-14161899
- **Gea Karhof** expo, Nobilis Centrum voor Prentkunst, Fochteloo, t/m 27 aug
- **Pieter Rynja** orgelconcert, Grote Kerk, Schagen, 24 aug 11:00 | orgelconcert, Werenfriduskerk, Wervershoof, 17 sep 14:30
- **Ubaldo Sichi** expo, Stichting PlateauKUNST, Bemelen, 26/27 aug
- **Roland de Jong Orlando, Carla Rump** ARTZUID2023, Amsterdam, t/m 24 sep | *Sculptour*, galerie De Beukenhof, Kluisbergen (B), za/zo t/m 24 sep | *Abstractie in Beeld 23*, Galerie Stijl, Eefde, t/m 29 okt
- **Jan Grotenbreg** *Nader tot U*, Sociëteit De Kring, Amsterdam, t/m 16 sep
- **Jolanda Meulendijks** *Parels in de Polder*, Millinger Theetuin, Millingen aan de Rijn, t/m 29 okt
- **Denise Holtkamp** *Ode aan Alkmaar*, Kunstuitleen Alkmaar, t/m 17 sep
- **Hans van Marwijk** expo, 't Praethuys, Alkmaar, t/m 28 okt
- **Harry Beemsterboer, Anneke Helder** *l'Art Hollandais*, Atelier Préporché, Préporché (F), t/m 10 sep
- **Dien Jorien Geertsma** Zinc Exposities, Bergen, 20 t/m 29 okt | Galerie 7, Bergen, 21 t/m 29 okt
- **Esther Koeman** *Zomerbloei*, L A B, Hoorn, t/m 31 aug | *The Blue of Longing*, Vishal, Haarlem, 7 okt t/m 5 nov
- **Eveline Braak** *Ontmoeting*, ArToll Kunstlabor, Bedburg (D), 13 – 26 okt
- **Yvonne Alting** *De Mens*, De Boterhal, Hoorn, t/m 1 okt
- **Horsten & Schimmel** *On Motherhood*, Shibori Museum, Kyoto (Japan), 1 – 22 sep | *Réfectoire des Cordeliers*, Salon des Beaux Arts, Paris (F), 20 24 sep

SOCIËTEIT

Elke laatste vrijdag van de maand (uitgezonderd juli en augustus) soos van kwart over vijf tot half acht. Elkaar weer ontmoeten, genieten van de meegebrachte hapjes en met altijd als middelpunt een kunstenaar die een presentatie geeft van zijn of haar werk.

Programma voor de komende maanden:

- 15 september (in plaats van 30 sep ivm ombouwactiviteiten Kranenburgh) **Geertrui van Herwijnen** fotograaf
- 27 oktober **Eveline Mooibroek** interdisciplinair
- 24 november spreker nog niet bekend
- 29 december **literaire avond** – hiervoor wordt een aantal dichters uitgenodigd die hebben meegewerkt aan de jubileumbundel

BLAUW

Hoe ik met verf een schilderij op het linnen zoek, vind of verlies, daarover is inmiddels wel genoeg gezegd. Van een strijd kan niet iedereen een 'Ilias' maken. Meer het vermelden waard is misschien wel dit: terwijl ik in het atelier met verschillende kleuren blauw aan het werk was, vloog plotseling een klein bruin vogeltje uit mijn schilderij op! Zo léék het tenminste, maar in werkelijkheid – hoewel? – steeg het voor mijn geestesoog op. Dat kleine bruine vogeltje, rechtstreeks vanuit mijn atelier naar omhoog. Het vloog zingend en tierelierend de ijle van een bleekblauwe aprillucht binnen, terwijl het sneeuwde buiten!

Aha, de boomleeuwerik, ik herkende hem.

Hoe kwam mij dit vogeltje plotseling zo helder in beeld, terwijl ik midden in mijn werk zat? Het moet jaren geleden zijn dat ik het voor het eerst heb horen zingen in de Bergense zeeduin. Bestond er verband tussen de kleuren blauw waarmee ik werkte en deze glasheldere herinnering? Dat was nog niet alles. Terwijl ik mij verbaasd in een stoel liet zakken, volgde in rap tempo de ene herinnering de andere op, steeds van hetzelfde vogeltje: boomleeuweriken in de Hargerduinen, in de Texelse duinen, op de Zilvense heide, in het Doornspijker veld enz. Ze kwamen onbekommerd langs, maakten een korte reverentie voor me zodat ik ze kon herkennen, en verdwenen dan weer.

Nou, goed, de volgorde in de tijd was niet helemaal correct, maar voor het overige waren ze allemaal even duidelijk. Dit gebeurde in mijn atelier, in een stoel voor mijn ezel, de kwasten met blauwe verf nog in de hand... Verder werken kon ik niet, ik voelde me ineens van het schilderij vervreemd. Misschien dat inderdaad één of meer kleuren blauw de oorzaak waren geweest van de stroom herinneringen die mij overmeesterde, maar ik had er verder niets aan.

Ik voelde me niet geroepen opeens boomleeuweriken te gaan schilderen. Bovendien moet je ze vooral hóren, want het is een onooglijk vogeltje. Wanneer op de heide of in de duinen op een grijze voorjaarsdag de zon even doorbreekt, dan klinken ze het mooist.

Dáár valt geen kunst van te maken.

Michiel Hertroys

uit de bundel *Schildersverdriet*

gebundelde tekeningen van Dirck Nab (dircknab.nl)

VERS VAN DE PERS: GETEKEND LANDSCHAP

“De getekende landschappen van Dirck Nab raken ons omdat ze een verlangen oproepen naar dáár zijn: alleen met onze gedachten in de woeste duinen of de weidse velden.”

Taco Dibbits, directeur Rijksmuseum Amsterdam

In dit persoonlijke boek – een keuze uit Dirck's tekeningen in de natuur – wordt de herkenbare hand van de kunstenaar

voelbaar. De hand die noteert, meegevoerd wordt, zich schrap zet, speelt of meegeblazen wordt met de wind. De tekeningen worden begeleid door aantekeningen van Dirck zelf, teksten van Huigen Leeftang (conservator Rijksprentenkabinet) en schrijver Sjoerd Kuyper – en ook door gedichten van Ineke Holzhaus, Theo Olthuis, Harry ter Balkt en Fernando Pessoa.

KCB*NU is de NieuwsUitgave van KunstenaarsCentrumBergen en verschijnt 6x per jaar

KunstenaarsCentrumBergen
Hoflaan 26, 1861 CR Bergen NH
info@kunstenaarscentrumbergen.nl
kunstenaarscentrumbergen.nl
Bank: NL98 INGB 0000 6435 00

Redactie: Margreeth Ulm,
Rinus van de Peppel
072 5154 157
rinusvandepeppel@hetnet.nl

Tekening K. Cebee:
Karen Opstellen
Vormgeving:
DiewuKeGroet.nl